

THÂN-CHUNG

XUẤT BẢN MỖI BUỔI SÁNG

Chủ-nhiệm:
DIỆP-VĂN-KÝTòa báo:
Góc đường Filippini và Espagne
GIÁY THÉP NỘI: 324Chủ-bút:
NGUYỄN-VĂN-BADEPOT LEGAL
PARIS
N° 11302

BẢN PHẬN CỦA MỘT ANH VIỆT BÁO

I

Ở trong cái thế kỷ số hai mươi này, nhai báo thô lục hùng dũng là thế nào, có lẽ ai cũng rõ....

Tòa kiêm duyệt bô một đoạn

..... / Chờ chánh phâ nào, người cầm quyền nào thấy xa, hiểu rộng thi đều phải do theo nhai báo mà cai trị. Vì nhai báo là ông thầy của dư luận. Muốn biết dân sự bằng lòng hay là bất bình, thi cần phải xem nhai báo. Ở hoàn cầu, còn có nhai báo mà không đọc nhai trinh? Trừ ra người đọc nát, chờ ai lại không muốn biết rõ trong xíu minh có chuyện chi đã xảy ra, trong thế gian có chuyện chi là. Người mà không đọc nhai báo vì chẳng khác chi một người tự mình đem chân lấp ở giữa một cát lao, xung quanh bùn rong. Không có chi giao thông với người đồng loại. Sự sống càng như loài cầm thú. Không thể nào thấy xa hiểu rộng được, vì có dịp chỉ nghe thấy dặng học them đâu.

Th lực của nhà viết báo, là đã có nhiều dịp mà rõ thấy. Xưa kia bên Pháp, ông Rochefort là một nhà ngôn luận đại danh, lật đổ hoàng đế Napoleon III, cũng như viết mấy câu như vậy: « xứ Pháp có ba mươi lăm triệu dân, mà không kề nhau người bắt binh » (La France compte 35 millions de sujets sans competer les sujets de mécontentement) Ông Rochefort dung hai nghĩa của chữ « sujet » làm lối mới. Suốt có nghĩa thứ nhất là stolt lò, nghĩa thứ nhì là e diều, sự. Các trên đây phải biết chửi tay mới rõ cái thứ vị.

Những người được bang thường mè-day ngày 15 tháng 1, đang lốp phải buộc họ leo cây tha mò bò dêng lanh lâm mè-day. Như vậy chúng ta mới có thể cho rằng họ có chút công trạng đáng tiếc.

Có câu này cũng thú vị:

Nghe rằng ông X. trạng sư có danh tiếng, được chính phủ giới thiệu để cho ông Y. có lẽ ai cũng rõ rằng, ông X. báo chí trả trọng trách có danh tiếng. (On announce que M. X. le célèbre avocat, est présent par le gouvernement comme candidat officiel à la députation, en remplacement de M. Y. monde sait que M. X... Tout le défend admirablement les mal-fieurs.) Cố câu này nữa:

e Hình cốt ngựa của hoàng đế Napoleon, báu ở theo vua nước La-mã, là của ông Barrys đặc ra. Ông Barrys là một người thư sinh hinh thù rái có tài.

Nhà mày cát kiêu ngạo, gắt gao trên kia mà Hoàng đế Napoleon III bị mất ngôi.

Tòa kiêm duyệt bô một đoạn

Th lực của nhai trinh bay giờ bên Âu Mỹ ai cũng đều công nhận. Nhai trinh là một cái lò chảo ảo tư tưởng. Bình dân & các xíu minh đều nghĩ theo nhai trinh của mình đọc. Nói chuyện trong giấy lót nêu có người không ham nêu, chỉ vì một cái chảo ngai là cao thuong, dùi dài, dùi rách mà

Nhà báo mạnh thi tự nhiên có thắng một mye đi túi, thi

Phan-vân-Gia

Cuộc thi Quốc-sử của Thân-Chung

4-QUANG-TRUNG-ĐẾ

Vua Quang-trung tên là Nguyễn Văn-Huệ, người làng Tây-son, Lĩnh Bình-djap, em chúa Tây-son là Nguyễn-Văn-Nhac.

Người có tiếng rằng như chuông, mít sáng như chớp, sức mạnh tuyệt vời; lại có trí-mưu quyền-biến, mạo-mực như thần.

Ban đầu nhơn trong xứ có loạn, cùng anh là Nhạc dấy binh tại Tây-son; vè sau đánh tan ra đến Thuận-hòe, nhân bắc, tự xưng là Bắc-binh-Vương.

Năm Bình-ngô, đời Cảnh-hưng (1786), người đem quân ra Bắc-hà, trừ cho Trịnh dê giúp nhà Lê, rồi kéo quân trở về đóng đô tại Phù-xuân, và sai bộ tướng là Võ-vân-Nhac ở Nghệ an đê đòn ngô Bắc-hà.

Năm sau, nhân vi Nguyễn-huệ Chính muôn phò vun Chiêu-thống để cay lại người, người bèn sai Văn-Nhac ra đánh Hứa-Chinh, bắt được và giết chết, rồi lập Sùng-nhưng-công làm giám-quốc nhưng quyền-binh thi người nắm vào tay mình.

Vua Chiêu-thống chạy sang Tàu cũn trú, Nhà Thành sai Tôn-si-Nghị đem 20 vạn quân qua đánh.

Bắc-binh-Vương được tin giận lâm, bèn lên ngôi hoàng đế, hiệu là Quang-trung. Rồi khởi hét hét binh Đàng trong kéo ra Bắc. Ngày 20 tháng chạp năm Mậu-thân, kéo đến Tam-diệp, truyền cho ba quân tam lâm là Nguyễn-đám. Họ đến ngày mồng bảy tháng Giêng năm Kỷ-tỵ, đánh thắng long rồ sê ăn tốt. Quả nhiên khi quân kéo đến vây dồn Hạ-hội thi quân Tàu tan chạy.

Vua Quang-trung thừa thắng đuổi đánh, giết tướng Tàu là Hứa-th-Hanh, Trương-triều-Long, Thượng-huy-Thắng và Sám-nghi-Bống. Còn Tôn-si-Nghị bỏ chạy qua sông Nhì-hà, quân Tàu đỗ theo xô nhau chém dầm dưới sông hòng mày vạn người. Hôm ấy là mồng 5 tháng giêng, thành Thăng-long được khai phục.

Người lão sai quân đuổi theo Sí-Nghi đến Nam quan mà phao-ngoân lên rông; Quân Annam sẽ đuổi bắt cho được vua Chiêu-thống. Dân Tàu ở bên kia nghe vậy sợ hãi, hông-trống nhau mà chạy, suốt vè trăm dặm không có người.

Từ đó vua Tàu tò tò muốn chiêu-an. Người bèn sai sứ sang hòa với Tàu.

Tuy vậy, người muôn thừa-tơ lấy lại Luồng-Quảng là đất nước Nam ngày trước, bèn đóng tàu môt binh, định trong mấy năm nứa thi khai-hấn mà đánh Tàu, song chẳng may lâm binh mà chết, mới có bốn chục luỗi.

Xưa nay người Annam ta đối với Tàu chưa có ai oanh liệt bằng vua Quang-trung.

Có lẽ nhân vật nước Nam ta từ xưa đến nay, Quang-trung-dé là bậc nhất.

Xe lửa các đường ô

Nam-kỳ
từ nay không đốt cát nứa

Xe lửa của các đường Nam-kỳ lầu nay đổi máy bằng cát, xe nêu trong khi xe chạy có nhiều than tro bay ra, hại cho bộ hành di trong xe đê đánh, mà lại còn hại đến cư dân ô hai bên đường nữa. Nhưng nhà tranh bắc đường có đổi khi bị than lò bay ra mà gay nén hỏa hoạn. Mỗi rồi hành phà đê ra lệnh cho công-ty xe lửa, cát không được đổi cát nứa, mà phải đổi cát bắc, bánh than đá, vì than đá không có tro bụi.

Ngoài hành phà lại đường sắt, xe coi thử những đường Sel-gon - My tho, Saigon-Biên-hoa-Nastrang, có thê bắc xe lửa mà lâm đường xe điện chàng! Nếu

cái lết chia mìn dèm ra để động viết mót bắc cho thê dảng. Người viết báo là một trai chí viết báo không mà ! ! ! . Nắng rất khó khăn. Nghe xít phu bắc.

(Còn tiếp)

« Một ngòi viết, một tờ báo, còn có cái nguyên động - lực nào mạnh bằng! »

LAU CHUYÊN HÀNG NGÀY

SAIGON — THƯƠNG-HÀI — HOÀNH-TÂN

(Nhứt-ký của người bồi-tàu) (Cẩm-trích-lục)

(Tiếp-theo)

Chung quanh anh em tôi, có các thày tân-tâm dạy dỗ, nên đẹp đẽ mười phần. Cái đẹp đẽ này ở trong tinh-thần chứ chẳng phải ở ngoài vật chất. Cái không khí ở đó là cái không khí diêm tĩnh, siêng năng, hòa nhã. Trong cái bô ao của ông thầy tu, ai biết thấy mới thấy một nhà bác sĩ.

Các ông thầy tu Jesuites có di-don dương-trường cho bọn đỗ quâc theo sau không, mình không biết sao mà nói được, nhưng thấy các ông đỗn-dâu cũng dem theo cái lòng-tu-thien. Tôi ngồi mà chờ đợi, chờ nào ai đã thấy một ông cù Ba?

Theo người ta nói, ông Nguyễn-Quốc là người tài bột lâm, thiên-đấu đê nứa lùng trời, nhưng ông ở đâu bón Berlin, Moscou hay là Quảng-châu chí đó, nào có ai gặp được ông mà coi thấy ra làm sao.

Hoặc già khỉ cù Ba hay ông Nguyễn-Quốc về đây, ở tại Saigon đây, rồi các ông cũng chẳng qua là hàng cá nhỏ như mìn, chưa biết chàng.

Vì coi qua cái án của Tòa đê bình Hanoi xù mồi rồi mà nôr lại cát tuc ngô ấy.

Tòa án cấm cố căm-nhưng người phạm có mặt, có ba hạng khác nhau: hạng 15 năm 1 người; hạng 10 năm bảy người, hạng 5 năm 17 người. Lại có hai hạng tù khác nhau: hạng 5 năm 14 người, hạng 2 năm 11 người. Ngoài ra còn có 4 người được 5 năm tù án treo, và hai người được tha bổng.

Thế mà những người bị trốn trốn, bị bắt, bị cầm-cố, lại có người nhiều năm quá: 3 người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Trong những người bị trốn trốn, bị bắt, bị cầm-cố, lại có người nhiều năm quá: 3 người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Trong những người bị trốn trốn, bị bắt, bị cầm-cố, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người nhiều năm quá: 3 người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Trong những người bị trốn trốn, bị bắt, bị cầm-cố, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát, lại có người bị cầm-cố 20 năm, 1 người 15 năm, 2 người 10 năm, và một người 5 năm.

Đó là những người có mìn mang da cầm-cố cát,

Cuộc tò-chức Nông-Công-Thương công-ty

Bản báo mới được bài sau này của quý đồng nghiệp Nông Công Thương Báo ở Hanoi gởi về. Bản báo rải vui lòng dân làng, và mong cuộc tò-chức Nông-công-nghịp mau thành, thi con đường thực nghiệp nước ta càng sau này có chỗ trống cộp nhiều lán.

T. C.

Chắc ai cũng biết con đường thực nghiệp của ta ngày nay bao bối lịc ngoài lông đoạn, dù không kiếm tìm phương bối cầu thì chưa biết tên đó kinh tế sẽ phải suy sút đến đâu! Không nói chi ngoại hóa, ngay những hố pít-âm vật của mình chế tạo ra, và sản vật của mình trồng tại đây. Nam ty Ca-mau Bảo dân L'oray, trên từ lâm sản dưới đất bồi-sản, đều bị người ngoại mua ; của ta rời lại bắc đất cho ta. Thành ra công minh vất vả khó nhọc, lợt không dược mày, mà không có lợt đóng giữa thi thau bối lợi quyền. Nay muốn thoát ly những nỗi thiết thời kỳ và thau bồi lợt mới, tất phải có mội: công ty rất lớn. Bởi vậy bản báo mới dùng lên là chử Nông-công-Thương công-ty. Mục-dich Nông-công-Thương công ty là :

1) Điều tra những nơi chế tạo các công nghệ, những nơi sản xuất các thô-hoa trong cõi Đông Dương, và Đại Pháp công-nghịp quốc, rồi dùng lên trung gian giới thiệu cho cá: nhà thuy: nghiệp.

2) Kinh doanh và làm mới giới mọi việc có mặt thiết tiện lợi về việc thương mại giao dịch cũng là một công-bản-hoá.

3) Trở ra tại Hanoi đặt một ban hội đồng quản-trị của các lịnh mồi-tinh một viên quan-ly. Từ cách những viên quan-lý cần phải như sau này:

a) Có nhiều cổ phần khả dĩ bao-dam cho số hàng mìn-hàng.

b) Nếu không có cổ phần, hoặc cổ phần ít thì phải có các cổ-dòng khác kỵ ghi-bảo-dam cho.

c) Hoặc: chỉ có bất động sản (nhà, đất, ruộng) làm bao-dam bằng Juro.

Có ngoại ra những nhà buôn bối không có cổ phần mà cũng muốn dự viêc buôn bán với công-ty, mà có bất động sản

núi dã nói ở trên, ta ví dụ có bao nhiêu gởi công ty làm bao-dam, sẽ giao dịch với công-ty trong cái vòng bầy nhiêu, ví như có già-sản-dang-nam-ngan, thi giao-dich được dến naman-ngan, và một vạn thi giao-dich được dến một vạn v.v. Như vậy thi tức là những người có chí buôn bán mà không có vốn chi có bất động-sản-dang-gia-bao-nhieu-có-thể giao-dich được bấy nhiêu thành ra người có bất động-sản-không phải cầm vay mất lời mà cũng có thể giao-dich được lời vong cái giá-bất-dong-sản-của-minh, như thi lường-tiền-lâm. Muốn thế công-công-kinh-doanh của Nông-công-Thương công-ty có thể tựa có kái-quả-chiếm-một-dịp-vi-ut-thang, ném chúng tôi định gọi vốn là 200.000\$ chia ra làm 1000 cổ phần mỗi cổ-phanh Sop. ai đóng mấy cổ phần cũng được. Giảm-hoặc-có-ai-chỉ-dùng một cổ phần mà không được dến một lão, thi chia làm 10 tháng, mỗi tháng đóng 20\$ cũng được. Chặng-ti-dinh-vậy là muốn những người H. vốn cũng có thể góp được một vai gánh-vết với doanh-thâc và hướng-chung công-lợi và sau.

Cách tò-chức: và hành động của Nông-công-Thương công-ty cũng đặt theo công-ty nhà buôn mà theo-dung như luật buôn nước Pháp. Nông-công-Thương công-ty mà chúng tôi định lập đây mục-dich rất quang minh chính-dai-cốt để giúp đỡ cho việc thương-mại và công-nghịp nước-nhà-nghia-là: Muốn chia-hung công-nghịp thi phải tìm cách mà làm cho tiêu-thụ các đồ-shè-tạo-của-minh, thi công-minh mới-thinh-vượng-dược, muôn-mở mang thương-mại, thi phải tìm cách thi-bồi-mới-lợi-của-minh, thi việc thương-mại minh mới-phát-dai-dược. Mong quốc-dân-hết-lòng-tán-thanh, hoặc vào phần-hoặc-có-dong, cho doanh-thâc-mua được thành-lập thi thực là một sự-rất-may trong-truong-kinh-te-nước-nhà-vây.

b) Vẫn đe quan-trọng như vay-nếu-không-có-thể-lực-to, tư-bản-lòn-thì-làm-sao-cho-thành?

Nếu ngài-nào-toép-muốn-hỏi

điều-gi-toép-muốn-góp-máy-có

phần-xin-cứ-gởi-thơ-thắng-về

công-ty, mà có-bất-dong-sản

như đã nói ở trên, ta ví dụ có

bao-nhiêu-gởi-công-ty-làm-bao-dam,

sẽ-giao-dich-với-công-ty

trong-cái-vòng-bầy-nhieu, ví-như

có-gia-sản-dang-nam-ngan, thi

giao-dich-dược-dến-naman-ngan,

và-một-vạn-thì-giao-dich-dược

dến-một-vạn-v.v. Như-vậy

thì-tức-là-những-người-có

chí-buôn-bán-mà-không

có-vốn-chi-có-bất-dong-sản-không

giao-dich-dược-bấy-nhiều-thành

ra-người-có-bất-dong-sản-không

phai-cầm-vay-mất-lời-mà-cũng

có-thể-giao-dich-dược-tới-vòng

cái-gia-bat-dong-sản-cua-minh,

như-thi-luong-tien-lam.

Muốn-thì-công-công-kinh-doanh

cua-Nông-công-Thương-công-ty

có-thể-tu-cu-khi-quai-chiem-mot-dien-vi-ut-thang, ném-chung-toi

đinh-goi-von-la-200.000\$-chia-ra

lam-1000-co-phanh-moi-co-phanh

Sop. ai-dong-may-có-phanh-càng

duoc. Gian-hoặc-có-ai-chi-dong

mot-co-phanh-ma-khong

duoc-mot-lao, thi-chia-lam

10-thang, moi-thang-dong-20\$

cang-duoc. Chango-ti-dinh-vay

la-muon-nhung-nguoi-H. von

cang-có-thé-gop-duoc-mot-vai

ganh-vet-voi-doanh-thâc-va-huong

chung-cung-lai-va-sau.

Cach-to-chu: va-hanh-dong

cua-Nong-cong-Thuong-cong-ty

cung-dat-theo-cong-ty-nha

buon-ma-theo-dung-nhu-luat

buon-nuoc-Phap. Nong-cong-

Thuong-cong-ty-ma-chung-toi

ding-lap-day-muc-dich-rat-quang

minh-chinh-dai-cot-de-giup

doi-cho-chieu-thuong-mai-va-cong-

nghiep-nuoc-nha-nghia-là: Muon

chia-hung-cong-nghiep-thi-phai

tim-cach-ma-lam-cho-tieu-thu

cac-doi-shè-tạo-cua-minh, thi-cong-

minh-moi-thinh-vuong-duoc,

muon-mở-mang-thuong-mai, thi

phai-tim-cach-thi-bồi-mới-lợi

của-minh, thi-chieu-thuong-mai

minh-moi-phát-dai-duoc. Mong

quoc-dân-hết-lòng-tán-thanh,

hoặc-vào-phần-hoặc-có-dong,

cho-doanh-thâc-mua-duoc-thanh-

lap-thi-thực-la-mot-su-rat-may

trong-truong-kinh-te-nuoc-nha-

và-vay.

b) Vẫn đe quan-trọng-nhu-vay

nếu-nhong-có-thể-lực-to, tu-

bản-lòn-thì-làm-sao-cho-thanh?

Nếu ngài-nào-toép-muốn-hỏi

điều-gi-toép-muốn-góp-máy-có

phần-xin-cứ-gởi-thơ-thắng-về

công-ty, mà có-bất-dong-sản

như đã nói ở trên, ta ví dụ có

bao-nhiêu-gởi-công-ty-làm-bao-dam,

sẽ-giao-dich-với-công-ty

trong-cái-vòng-bầy-nhieu, ví-như

có-gia-sản-dang-nam-ngan, thi

giao-dich-dược-dến-naman-ngan,

và-một-vạn-thì-giao-dich-dược

dến-một-vạn-v.v. Như-vậy

thì-tức-là-những-người-có

chí-buôn-bán-mà-không

có-vốn-chi-có-bất-dong-sản-không

giao-dich-dược-bấy-nhiều-thành

ra-người-có-bất-dong-sản-không

phai-cầm-vay-mất-lời-mà-cũng

có-thể-giao-dich-dược-tới-vòng

cái-gia-bat-dong-sản-cua-minh,

như-thi-luong-tien-lam.

Muốn-thì-công-công-kinh-doanh

cua-Nong-cong-Thuong-cong-ty

cung-dat-theo-cong-ty-nha

buon-ma-theo-dung-nhu-luat

buon-nuoc-Phap. Nong-cong-

Thuong-cong-ty-ma-chung-toi

ding-lap-day-muc-dich-rat-quang

minh-chinh-dai-cot-de-giup

doi-cho-chieu-thuong-mai-va-cong-

nghiep-nuoc-nha-nghia-là: Muon

chia-hung-cong-nghiep-thi-phai

tim-cach-thi-bồi-mới-lợi

của-minh, thi-chieu-thuong-mai

minh-moi-phát-dai-duoc. Mong

quoc-dân-hết-lòng-tán-thanh,

hoặc-vào-phần-hoặc-có-dong,

cho-doanh-thâc-mua-duoc-thanh-

lap-thi-thực-la-mot-su-rat-may

trong-truong-kinh-te-nuoc-nha-

và-vay.

b) Vẫn đe quan-trọng-nhu-vay

nếu-nhong-có-thể-lực-to, tu-

bản-lòn-thì-làm-sao-cho-thanh?

Nếu ngài-nào-toép-muốn-hỏi

điều-gi-toép-muốn-góp-máy-có

phần-xin-cứ-gởi-thơ-thắng-về

công-ty, mà có-bất-dong-sản

như đã nói ở trên, ta ví dụ có

bao-nhiêu-gởi-công-ty-làm-bao-dam,

sẽ-giao-dich-với-công-ty

trong-cái-vòng-bầy-nhieu, ví-như

có-gia-sản-dang-nam-ngan, thi

giao-dich-dược-dến-naman-ngan,

và-một-vạn-thì-giao-dich-dược

dến-một-vạn-v.v. Như-vậy

thì-tức-là-những-người-có

chí-buôn-bán-mà-không

có-vốn-chi-có-bất-dong-sản-không

giao-dich-dược-bấy-nhiều-thành

ra-người-có-bất-dong-sản-không

phai-cầm-vay-mất-lời-mà-cũng

có-thể-giao-dich-dược-tới-vòng

cái

ĐOÀN THIÊN TIẾU THUYẾT

Còn ham cưới vợ nữa thời ? ? ?

Dòng hò nhà thơ nhà
nước vừa gó 11 giờ. Trong
ra mây con đường nơi thành
phố thấy thiên bá lao xao
lỗ xó, nào thay nào thay kè
xe dẹp, người ngồi xe kéo,
rõ rực từ hảng nầy tới
xưởng kia đều lù lù lược di
về. Ấy là màn giờ làm u...
trong buổi sớm mai rồi da.

Nơi con đường thẳng rằng
chạy ngay vò chợ Tân Định,
có một thay trạc chung
ngoài 20 tuổi, au mạc đang
hoang dã làm lù dẹp xe
may nol theo con đường
Ấy mà dẹp da. Trong vào
nơi net mệt của thay ta co
chiều thảm dom, lô vè lo
râu, đương như một người
có một báu tám sự chí chí
vậy.

Thay ấy dẹp xe may di
dến đầu chợ mới Tân Định,
đến ngung xe nhảy xuống,
vịnh tuy cầm xe mà giắc
quẹo qua phía tay trái di
ngay vò giày phô sáu cang.
Thay vào trong cảng thứ 3,
sao lại thay cửa đóng bích
bún, thay hén bước lại nắm
chốt cửa mà lát lát và kêu
« minh ơi, minh hời » mà
vần lặng ý em chẳng nghe
ai thốt tiếng chi trả lời lại
cái. Thay lúy lam giận, hén
kêu lớn tiếng hồn bối nấy
va lấy tay đâm cửa ấm ấm
mà cũng không nghe ài trả
lại hét. Thay lúy lam là,
lam bầm nỗi lâm thâm trong
miệng.

— Đ... di đâu mà chưng
này lại bỏ nhà bỏ cửa mà
ai mệt, còn cái thẳng qui
Chất nó cũng chết mài rồi
lửa sao ma !

Thay mán còn đang cắn
nhậu trước cửa thi két hảng
thuat dang kia xắp xây coi
bộ bộ ba huy chạy về,
khi no thấy mặt thay nò
tui hai hảng nước mắt của
nó rung rung chảy. Thay
ay thay nó khóc thi truong
cho nó thấy mình rồi sợ
đón mà lam bộ hơi đau
thương thảm thiết như vậy?
Nếu nghiêm net mệt lại mà
nói châm ráy rằng :

— Kéo lam bộ hòn?
Đi chơi cho đá rồi vè, người
ta không dẹp lá may, còn
lam bộ chết nhác nứa chói
Thằng Chất nghe thay nò
nói như vậy, thi coi bộ nó
tức lầm, nó liền nói :

— Thus thay tôi đâu có
dám di đâu chơi mà thay
nói vậy tội nghiệp tôi lầm.

— Mày không di đâu sao
mà lao vè đứng dây đợi
mày cửa có gần nứa giờ rồi
vày hả? Còn cù, mày cũng
di đánh đổi đánh đe với ai
đau mắt đi?

— Dù thưa thay tại tôi
mắc di theo cù dặng đâm
đòi lên xe lửa vì hứa nay có
nói cù chuyện cần phải di
về nhà ngay trong bữa nay
thôi, nên không kịp cho

thay bay, chờ còn tôi có di

cù cần dặng minh dầu, cái
chơi dầu.

Vậy chờ cù mày di về
a vè thi di n...chỗ nay, di...
dưới bộ chờ hết đồ đem
theo sao mà mày phải di

a vè từ bờ vẫn trước quanh

sau. Như hôm đó may
từ hồi thay sắp di làm việc

không thị cũng & tu rồi
cù dâu mà hời hôm qua

này tôi có lời khuyên lợn
phản trán với minh những

dêu lụi hại trong cái buồ

hiện tại này đây mà minh

dã chẳng nghỉ tinh chổng

ng Nghĩa Vợ dầu ấp tay gối thi

thời chờ, lại con buồng lời

nồng nhẹ tôi nứa. Minh

nói rằng ; tôi là người con

gái nhà giàu, không có học

thư ; như con gái người

ta, hè di ra khỏi nhà thì cứ

bo bo coi minh như con

đồng trời bà dắt chổng quản

nước mắt nhà tan, cứ mong

mồi nhặng dều sang trọng,

mơ tưởng cho làm dặng bà

quan thi mới là vinh vang

với thiền bà !!

Mme Tôi Bai kỵ.

Thay kỵ Du Sơn đọc suýt

hết thư của vợ rồi, ngồi

lặng tinh một hồi lâu

chẳng nói rằng chí hết.

Một chập thay miệng thay

chum chiếm cười dường

như chảng có dều chi buồng

bà cá. Đã chẳng buồng mà

lại vui, thay nói như

vậy :

« Hời tôi xin ló cho minh

« rõ, số là hời tôi còn nhó,

« có tánh hay ngae lời thiên

« ba nêu tôi mới lầm minh

« như vậy đó. Minh từ đây

« xin dừng có tưống tôi là

« vợ của minh nứa. Kể từ

« bùa tôi mới ưng minh thi

« cái tình tôi đối với minh

« rất là thảm trầm. Vì là hời

« lúc đó tôi cũng vướng

« minh cùng một người

« như người ta, cứ hảng

« ngày giữ lòng lương thiện

« thật thà, hè di làm việc

« thi phải lo cho tròn bòn

« phản của nhà minh, thi

« là danh giá minh ngày

« sau mới là sang trọng,

« thi ông bà cha mẹ của

« hai ta mới có chút thơm

« rời, và tôi đây cũng dặng

« vui lòng là gấp được

« một người chồng có phẩm

« giá. Nào đê đâu gấp phái

« minh là một người muôn

« bại cho nhục lấy dến cái

« già dinh của tôi, lầm phen

« tôi khuyen minh dừng có

« di đâu hết, mà cũng dừng

« có kết bè, kết bạn với

« mấy người đó nứa, mà

« có ngày phải hư nhà bại

« cửa. Không phải là tôi

« không muốn cho minh

« không di chơi. Tôi nói

« nếu minh bỏ làm cái

« chuyện đó di thi tôi xin

« tiền của ba má dặng sám

« cho minh với tôi một cái

« xe hơi dặng để giành cho

« minh di chơi với mày suy can xét rồi, tôi chắc

« ông mày thay thi tôi có

« rằng minh không thể nào

TIAN CHUNG

mà minh làm việc cho ai

dặng mà hòng, bồn phan

minh làm việc, muôn cho

quen yêu mến đến minh

thì phả chịu lòn, thi mới

mon. Chờ còn minh thi

vẫn không, hờ ai mà nói

đóng đến một chúc thi nói

áp chế, hì làm nô lệ, nói vây

sao còn di học làm chí, ai

bíu di thi lành bằng cắp

lâm gi? Sao không ở nhà

di buồng táo báo tần như

mấy anh khách trú kia vây?

Ai biếu phải di làm việc

làm chí mà than bị người

ta áp chế, làm mọi ngay,

lâm tai sao hảng hứa.

Ai biếu minh? ai biếu? Cò phải

là tại nơi minh muôn ràng

buộc lũy minh hòn?

Con người là mà khôn lanh thi

dâu cù nay làm chò dày mai

bí dòi chò kia. Thời tôi

cùng dâu chán rồi đó. Vậy

xin minh đừng có vọng

trở đến tôi nữa, dè cho

tôi au phận đừng có làm

bản lồng tôi mà khõ thán

da!!

Thôi ít lời vẫn tắt xin

nhất cho minh hay kèo ngày

sau cù dòi chí xây đến

thi chiu lầy, chờ tôi đã thấy

sự hại đến rồi.

Mme Tôi Bai kỵ.

Thay kỵ Du Sơn đọc suýt

hết thư của vợ rồi, ngồi

lặng tinh một hồi lâu

chẳng nói rằng chí hết.

Một chập thay miệng thay

chum chiếm cười dường

như chảng có dều chi buồng

bà cá. Đã chẳng buồng mà

lại vui, thay nói như

vậy :

« Hời hòn hú via chū

minh, may dù hòn : nói

vày bấy lâu nay minh vàn

lèu nuôi ông tay áo, nuôι

khi giòm nhá. May là nhó

có ông bà che chở, mà nó

tinh di, chẳng cón ở với

minh nữa, thi cùng nhú

lèu duỗi cop ra khỏi nhá,

dua mà ra khỏi cửa.

Thay mán cùa đang làm

bầm trong miệng nó làm

cho thay mừng bắt đánh

lòt như ông vòi ỏ, làm

cho thay lò vè ra ngoài nòi

tiếng hơi rung lòp cop cù

lòp di lòp lại câu hỏi này

hoặc:

— Trai thanh niên như minh

— còn ham cưới vợ nữa

thoi?

Rồi cũng tự thay trả lời

lấy!

— Tôi cũng xin lạy các

cô, mô phai xin lè cho tôi

CHÙA DÚ THƯƠNG THÊ

II

Anh sáu Máy

(Tiếp theo)

Nhưng nội trong hôm đó
anh sáu Máy cũng tham hành
đi xuống định công-kết với
nhau vì có gì mà có lính,
còn quân tên hả.

Có người trong làng nói, ai
cũng là... Lo sợ cho anh
sáu là đã đánh; song còn
nói mình cũng không khỏi
lo sợ. Rồi đây người ta có
phao vu cho mình chuyện chi
nữa không.

Vì vậy nên chỉ hễ anh sáu
máy ra đi rồi, thi tài với
người đỗ đệ khác cũng cùng
đi xuống lầu mà dò thăm tin
tức.

Chàng anh sáu máy vừa
bước dần phòng vào quan
Công-sử, thi ngài thẹn nô đở
lâm, rụng chưởng cho kêu ông
Phán chỉ đỗ làm thông ngôn.

Song ông Phán chưa kịp qua,

thì anh sáu Máy đã khoan thai
mà nói bằng tiếng Langsa với
quán công sứ như vậy:

Xin Ngài hãy cho phép tôi
ngồi, rồi tôi sẽ thuật hết sự
tình cho ngài nghe.

— Ngồi thi ngồi đi!

Thưa ngài, tôi lấy làm lạ,

chẳng biết vì đâu mà ngài lại

thanh nó như thế ấy?

Tại sao mà anh lại nhè
quân-Sơn, người sai của tôi,

mà anh đánh?

Thưa, phần tôi tu hành, vì
ông quan lâm ngang thái quá.

bất đắc dĩ thổi thoát, chờ tôi đến

có mưu sanh sự.

(Người ta nói anh ở Hòn

dền lỵ lập đỗ đảng làm giặc,

có không.

Anh sáu nghe hỏi như thế,

một số xác ngắn ngầm, song

cõng cõi lanh tảo khoan thai

ngồi, xung quanh tinh là nói

má dấp lại rằng: Cứ hỏi cha

ngài làm cho tôi bắt ngay ngàn.

Tôi mà làm giặc? Thưa ôi, phái

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng ông Phán chưa kịp qua,

tôi có thể tổ hối bao nhiêu lầm sự

nhưng

